
K R O N I E K

---

50 jaar H.HARTKOOR 1943 - 1993
te BOXTEL

door Joop Felix.

Inhoudsopgave:

-- Voorwoord.	pag. ---
-- Dirigenten-organisten 1943 - 1993	pag. --
-- Periode 1943 - 1960	pag. ---
-- Periode 1960 - 1990	pag. ---
-- Periode 1991 -	pag. --
-- Epiloog.	pag. --

VOORWOORD.

In het jaar 1943 werd op instigatie van Oud-Deken I. Broekman een reorganisatie van het koor van de H. Hartkerk te Boxtel ingezet en na zoveel jaren is gebleken, dat dit initiatief een belangrijke daad is geweest.

In 1993 mag de H. Hartparochie met trots terugzien op een :
"Halve eeuw H. Hartkoor"

Ondergetekende, vanaf 1960 dirigent van het H. Hartkoor, is met ingang van 1 December 1990 met "emeritaat" gegaan.

Het voornemen, om bij gelegenheid van het 50 jaar H. Hartkoor in 1993, een kroniek te schrijven, is kort na het afscheid ontstaan.

Het geheel is samengevat in drie perioden:

- 1943 - 1947
- 1947 - 1960
- 1960 - 1990
- tot slot 1991 - .....

Joop Felix.

Boxtel 1992.

De volgende dirigenten -organist hebben van 1943 -1993
leiding gegeven aan het H.Hartkoor:

Frans Moonen	1943 - 1947
Cor Suys	1947 - 1960
Joop Felix	1960 - 1990
Wil Barten	1991 - ....

Tijdens deze perioden was de functie van dirigent-organist
een gecombineerde taak.

De heer P.van de Bremer heeft ~~na~~ als organist geassisteerd
van 1957 - 1964.

Thed van de Aker, voorheen lid van het jongenskoor, bekleedt
de functie van(~~organist~~) organist vanaf 1968.

Sedert 1987 vervult Leon Boons de functie van tweede ~~organist~~^{ORGANIST}, en
is eveneens voortgekomen vanuit het jongenskoor.

Periode

1943 - 1960

Pastoor-Deken I. Broekman heeft in 1943 het initiatief genomen tot reorganisatie van het koor van de H. Hartkerk over te gaan. Daarvoor was veel moed nodig. Pastoor Broekman is op cultureel gebied voor Boxtel van belangrijke betekenis geweest en hij wist waardevolle initiatieven aan te dragen. Zijn visie op de instandhouding van de kerkmuziek luidde:

- Tot het koor van de H. Hartparochie moeten ook jongens kunnen toetreden;
- de meerstemmige muziek dient een andere aanpak te krijgen, vakkundig geleid;
- de klassieke polyfonie, die het hoogste model van alle kerkmuziek zeer nabij komt en dat ook verdient naast het gregoriaans, moest ter hand genomen worden.

Uit het koorarchief van de jaren 1943 - 1947 zijn onderstaande feiten opgetekend:

Tijdens de jaarvergadering op 25 November 1943 sprak Deken Broekman een afscheidswoord aan het oude koor, dat zoveel jaren naar best vermogen de eredienst heeft opgeluisterd. Een aantal leden werden opgenomen in het nieuwe koor en onder leiding van de aangestelde dirigent Frans Moonen gingen aan de slag. Frans Moonen, afgestudeerd aan de Katholieke Kerkmuziekschool te Utrecht, startte onmiddellijk met een cursus. In deze jaren was ook Kapelaan J. van de Rijdt aan de de H. Hartkerk verbonden en studeerde tevens aan de kerkmuziekafdeling van het conservatorium te Tilburg. In 1944 startte Frans Moonen, terzijde gestaan door Kapelaan van de Rijdt, met een jongenskoor. Zij mochten veel medewerking ondervinden van het hoofd van de Franciscusschool, de heer F. de Rooy, later gedurende vele jaren voorzitter van het H. Hartkoor. Het ledental nam toe en geleidelijk zong het herenkoor samen met het jongenskoor. De mis: "Secunda pontificalis" van Lorenzo Perosi werd voor het eerst op Eerste Kerstdag 1945 uitgevoerd. Op 13 Oktober 1946 werd deelgenomen aan een Korendag te Liempde. De Directeur van de kerkmuziekafdeling van het conservatorium te Tilburg, de legendarische Doctor Jan de Bruijn, heeft een gunstig verslag gemaakt van het optreden van het Buxtelse koor. In deze eerste periode hebben oud-deken Broekman- oud-kapelaan van de Rijdt en Frans Moonen pionierswerk verricht, waarvan vele jaren daarna geprofiteerd mocht worden. Frans Moonen verwisselde zijn functie in Boxtel met een gelijkwaardig werk te Rotterdam. Hij is korte tijd vervangen door de heer J. Timmermans, die in Mei 1947 naar Hoorn vertrok.

Op 1 Mei 1947 trad Cor Suys in dienst van de H.Hartparochie.

In het jaarverslag 1946 - 1947 stond het volgende vermeld:

" Op 1 Mei trad den nieuwen Directeur de heer C.Suys in dienst, en wat er na dien tijd is gepresteerd en bereikt doet ons het volste vertrouwen schenken dat wij onder zijn leiding zullen komen waar we moeten zijn, n.l. het correcte uitvoeren van de kerkmuziek. Van bevoegde zijde is ons medegedeeld dat de uitvoering van het Gregoriaansch met rasse schreden is vooruitgegaan. Met het feest van Christus Koning hebben we met het jongenskoor een meerstemmig Lof uitgevoerd, al was het dan ook nog niet feilloos, toch was het zeer goed. Met Allerheiligen werd door ons koor uitgevoerd de Mis in G van J.Mul.

De weg welke deze mis in ons koor heeft gemaakt is lang geweest, en de uitvoering was nog verre van correct, maar toch is gebleken dat de moderne muziek mooi kan zijn, als zij goed werd uitgevoerd. Thans hebben wij weer een nieuwe Mis voor gemengd koor onderhanden welke wij hopen met Kerstmis uit te voeren, al is het dan nog niet in zijn geheel. Met dit alles zien wij dat wij op dit oogenblik op den goeden weg zijn. Laat ons hiermee doorgaan, om de kerkmuziek steeds beter uit te voeren.

Ik geloof dat ik niet niet te veel zeg, als dit voor een groot deel te danken is aan onzen tegenwoordigen Directeur. Ik breng hem dan ook vanaf deze plaats den oprechten dank over van bestuur en leden voor de kundige wijze waarop Hij de repetitie leid, maar vooral ook voor den kameraadschappelijken samenwerking tussen Directeur en leden. Dit toch vooral kan ons koor slechts ten goede komen. "

Het repertoire werd gaandeweg uitgebreid met miscomposities van Gabrieli-Palestrina en diverse motteten.

In Boxtel werd in 1948 een eerste aanzet gegeven tot een oprichting van een muziekschool op initiatief van de in die tijd bestaande Boxtelse kunstkring. Ook van deze kring was Deken Broekman een belangrijk promotor.

De ontwikkelingen van de muziekscholen was ook merkbaar in de gehele provincie Noord-Brabant. De kunstzinnige vorming kreeg meer aandacht, niet alleen in de grote steden maar ook in de kleinere gemeenten, zo mogelijk via samenwerkingsverbanden. In Boxtel werd voorzichtig een aanvang gemaakt met de zogenaamde zangklassen (later A.M.V. =alg.muzikale vorming).

Cor Suys werd benoemd tot directeur van de muziekschool en er werd gebruik gemaakt van de toen veel gehanteerde Wardmethode. Deze methode werd ook op een aantal Boxtelse lagere scholen gebruikt.

In 1951 werd het H.Hartkoor getest door Prof.Floris van der Putt, muziekleraar aan het Klein.seminarie Beekvliet te Sint-Michielsgestel, voor een eventuele K.R.O.-radio-uitzending. Op Zondag 10 Juni 1952 vond de eerste rechtstreekse radio-uitzending vanuit de H.Hartkerk plaats; de Missa:"Brevis" van Gabrieli werd voor het eerst uitgevoerd.

In 1953 werd het koor uitgenodigd door de vereniging van bedevaarten, om in Echternach de eucharistieviering op te luisteren ter gelegenheid van de overdracht van een grote Bourdonklok voor de basiliek van Echternach.

In samenwerking met het jongenskoor werd de Missa:"Misericorde" van Clemens non Papa gezongen. Ook in 1953 werd het koor door de K.R.O. uitgenodigd een radio-uitzending te verzorgen.

In 1953 en 1954 werd het repertoire uitgebreid met o.a. de Missa:"Quand'io penso" van Orlando di Lasso en met missen van de Zwitserse componisten Hilber en Jenny. In deze jaren kwamen meer radio-uitzendingen tot stand en dat was voor een goed functioneren van het koor belangrijk.

"Als we zoo onze plichten zien,kunnen we er van verzekerd zijn,steeds klaar te zijn als er een beroep op ons koor wordt gedaan" aldus het jaarverslag 1955.

In 1957 vierde Deken Broekman zijn 40 jarig priesterfeest.

"Onze Deken verklaarde toen,dat hij echt trots was geweest op zijn koor.

Maar wij waren ook echt trots op Onze Deken, want ik ben er van overtuigd,dat wij zonder deze Deken niet dat zouden zijn geworden,wat wij thans zijn", aldus C.de Brouwer in zijn jaarverslag 1957.

Deze periode wil ik afsluiten; uit het voorgaande is gebleken,dat de injectie van Deken Broekman voor het koor goed heeft gewerkt. Er kwam geleidelijk een beter repertoire en er werd goed werk geleverd,zodat het koor een belangrijke bijdrage kon leveren aan de opluistering van de liturgie in de H.Hartkerk. En daar was het Deken Broekman om begonnen.

1960 - 1990.

Het jaar 1960 is voor de H.Hartparochie een bewogen jaar geweest.

In het jaarverslag van het koor 1959 - 1960 stond het volgende opgetekend:

" In Juni bereikten ons het bericht dat onzen President den Hoogerw. Heer Ign.Broekman om gezondheidsredenen zijn emeritaat had aangevraagd met het gevolgdat wij ook onzen President zouden verliezen. Wat dit voor ons betekende behoeft hier niet beschreven te worden,daar dit allen leden overbekend is. Want Hij was steeds de grote stuwcr naar de top en wist steeds initiatieven te nemen welke de zangers en het koor ten goede kwamen. Daar de benoeming echter van den Zeereerw.Heer P.van Mulukom als pastoor onzer parochie,welke ook automatisch het presidentschap van ons koor inhield, hebben wij een opvolger gekregen welke,zover men tot nu toe heeft kunnen constateren ook een echt zangershart bezit. Wij twijfelden dan ook niet of onder zijn presidentschap ,zal koor zich ook in de toekomst op zijn volle steun en medewerking mogen rekenen.

Nauwelijks hadden wij echter een nieuwe president gekregen of een nieuwe boodschap bezorgde ons de tijding van het vertrek van onzen directeur de Heer C.Suijs wegens benoeming in Oss. Ruim dertien jaar heeft de Heer Suys hier zijn scepter gezwaaid en heeft van ons koor,waar volgens sommigen niets van te maken was,gevormd tot een koor,dat zelfs tot ver over de grenzen bekend is en wat tot de goede koren van ons vaderland mag worden gerekend. Wij hebben hem leren kennen als een goede Directeur maar ook als een goed mens,die den goede geest van ons koor steeds heeft bevorderd en verbeterd. Maar ook voor hem hebben wij een opvolger gevonden in den Heer J.Felix,die per 1 Oktober in dienst is getreden.De tijd is nog te kort om hierover een definitief oordeel te vellen,maar als de voortekenen ons niet bedriegen, hebben wij met deze keuze een goede keuze gedaan en zal hij zich als een waardig opvolger van den Heer Suys toonen. Ik wil hier echter aan alle leden vragen om hun volle medewerking ook te willen geven aan den Heer Felix, speciaal door trouw de repetities te bezoeken. "

DE BESPREKING VAN DE PERIODE 1960 - 1990

- A. Jongenskoor Cantasona.
- B. H.Hartkoor.
- C. Caba.
- D. Opluistering Eucharistievieringen in de H.Hartkerk.
- E. Katholieke Radio Omroep.
- F. Aktiviteiten naar buiten.
- G. Epiloog.

A. Jongenskoor Cantasona.

Aan het Jongenskoor is een zelfstandige naam verbonden: "Cantasona", een afkorting van de latijnse woorden: Cantare et Sonare, dit is: zingen en klinken. Vanaf 1957 was Cantasona als volgt gestructureerd: Adspiranten - Zangers - Schola en Cantors. Aan deze vier groeperingen was een aparte opleiding verbonden en dat was in handen van de heren P. Bloem en M. Habraken. Voor elke groep bestond een afzonderlijke aftekenkaart met diverse rubrieken. Een jongen, die naar het oordeel van genoemde heren, voldoende kennis had opgedaan, mocht de kaart bij de dirigent van het koor laten aftekenen. Door dit systeem ontstond een grote wedijver onder de jongens. De jongens, die tot de schola waren toegelaten, verzorgden de eucharistievieringen met het herenkoor en ook alleen, tijdens de z.g. volkszangmissen. In de jaren zeventig werd dit systeem gewijzigd en er werd volstaan met een opleiding voor adspiranten gedurende één jaar voor jongens vanaf de tweede klas van de lagere school. Daardoor was het mogelijk, dat de jongens eerder, maar ook langer in het koor konden meezingen. Vanaf 1980 werd de opleiding verzorgd door de dirigent van het koor.

De sopranen volgden de repetities op Dinsdag - Donderdag en Vrijdag.

De altén volgden de repetities op Maandag - Donderdag en Vrijdag.

Buiten het zingen werd ook aan de ontspanning aandacht geschonken.

De heren Bloem en Habraken trokken dikwijls met de jongens er op uit en de jaarlijkse kampweek is een rijke traditie geworden.

Vanaf 1960 tot op heden trokken de jongens er op uit naar de bossen van Esbeek, daarna naar Luyksgestel en de laatste jaren in Bladel. Het koor beschikt over een uitgebreid tentenmateriaal.

Sedert 1984 is het jongenskoor officieel omgezet in een Stichting.

Het koor is aangesloten bij de Internationale vereniging van (kerkelijke) jongenskoren: "Pueri Cantores".

Sedert 1984 is het bestuur als volgt samengesteld:

Mr. A. Neggers	Voorzitter.
J. Mestrum	Secretaris.
J. Felix (jr.)	Penningmeester.
A. Paashuis	Lid .
R. de Leyer	Lid.

B. H.Hartkoor.

De naam H.Hartkoor is in de jaren zestig ontstaan, omdat zowel het heren- als het jongenskoor regelmatig gingen samen optreden. Eén naam is o.a. ook voor de publiciteit eenvoudiger. Het is dus een bundeling van het herenkoor St.Caecilia en het jongenskoor Cantasona.

Het bestuur van het herenkoor.

De voorzittersfunctie werd bekleed door:

de heer J. de Rooy	1956 - 1968
de heer M.Habraken	1968 - 1988
de heer N.Boons	1987 - .....

het secretariaat werd uitgeoefend door:

de heer C.de Brouwer	1951 - 1963
de heer A.Broeders	1963 - 1966
de heer H.Schoenmakers	1966 - 1968
de heer J.v.Liempt	1968 - 1975
de heer P.Bloem	1975 - 1987
de heer J.v.d.Langenberg	1987 - ....

Het H.Hartkoor heeft steeds een gemiddelde bezetting gehad van:

30 heren en 30/35 jongens.

Het herenkoor kreeg regelmatig aanvulling vanuit de Caba, waarover in een afzonderlijk hoofdstuk gesproken zal worden.

=====

C. CABA

Deze naam is ontleendaan: CA = Cantasona en BA = baard (club)

In de jaren begin zeventig werd deze groep opgericht en hiertoe mochten jongens toetreden, die het jongenskoor vanwege stemmutatie gingen verlaten. Ook in de begin jaren werd deze groep geleid door de heren Bloem en Habraken. en later door afgevaardigden vanuit het jongenskoorbestuur. Als deze jongens de leeftijd van 19 jaar hadden bereikt, werden zij tot het herenkoor toegelaten. Het gevolg was, dat de gemiddelde leeftijd van de heren ca. 35 jaar bedroeg. Doorstroming vanuit het jongenskoor naar het herenkoor was dus veiliggesteld.

Het H.Hartkoor is grote dank verschuldigd aan de heren Bloem en Habraken voor hun inzet, ten dienste van "hun koor." Ook de huidige leiders besteden veel tijd aan de opvang en begeleiding van de Caba.

D. Opluistering van de Eucharistievieringen in de H.Hartkerk.

De belangrijkste taak van het H.Hartkoor is altijd de opluistering, de kerkmuzikale verzorging van de liturgische plechtigheden in de H.Hartkerk geweest.

Onder kerkmuziek moet worden verstaan:

Gewijde muziek tot opluistering van de eredienst in de Katholieke kerk.

De Katholieke kerkmuziek omvat drie stijlperioden, die door het Motu Proprio van Paus Pius de tiende werden erkend en opnieuw bekrachtigd door de encycliek: "Musicae Sacrae Disciplina" van Pius de twaalfde.

De drie stijlperioden bevatten: het gregoriaans - de meerstemmige à capella muziek, die van de polyfonisten van de 15e en 16e eeuw - de meer moderne muziek. Sedert het Tweede Vaticaans concilie werd het invoeren van de landstaal bevorderd. Een belangrijk element hierbij vormde vooral het aktiveren van de gemeenschap in samenwerking met het koor, dat het geheel verrijkt met zijn meerstemmige zettingen.

Dat deze veelomvattende vernieuwing niet betekent, dat het onvergankelijke gregoriaans wordt prijs gegeven, wordt bewezen door het ontstaan van gespecialiseerde groepen, die deze kunst zinvol weten te verbinden met een verantwoorde landstaalliturgie. Deze ontwikkeling is volop gaande en het verdient aanbeveling, dit nauwlettend te blijven volgen.

De beoefening van het gregoriaans heeft hoog in het vaandel gestaan van het H.Hartkoor en tijdens de eucharistievieringen ~~deze~~ ^{heeft} deze zang tot op heden mogen klinken. Het uitvoeren van deze muziek vereist veel studie en een kerkkoor moet veel tijd daarvoor inruimen tijdens de wekelijks terugkerende repetitie. Naast het gregoriaans stond de beoefening van de klassieke polyfonie en andere stijlen in de belanstelling. Gedurende de periode 1960 - 1990 zijn onderstaande missen in studie genomen en hebben lange tijd op het repertoire gestaan:

Missa : Quand'io penso	van Orlando di Lasso
Missa : Papae Marcelli	van Giovanni da Palestrina
Missa : Brevis	van Giovanni Gabrieli
Missa : O quam gloriosum	van Thomas da Vittoria
Missa : Ave Maria	van Antoine de Févin
Missa in F gr.	van Claudio Monteverdi
Missa Brevis (dubbelkorig)	van Giovanni Gabrieli
Missa for five voices	van William Byrd

Bovenstaande missen betreffen een keuze uit de klassiek-polyfone periode.

Uit de barok- en klassieke periode:

Messe di minuit	van Marc Antoine Charpentier
Messe en sol mineur	van Marc Antoine Charpentier
Mis in D gr. K.V.194	van Wolfgang Amadeus Mozart
Mis in G gr. K.V.127	van Wolfgang Amadeus Mozart
Missa Brevis in Bes gr.	van Jozef Haydn

Eigentijdse missen:

Missa Diatonica	van Hendrik Andriessen
Missa Brevis	van Henk Badings
Missa Pius X	van Albert de Klerk
Missa Toni Deuteri	van Mathieu Dijker
Missa secunda pontificalis	van Lorenzo Perosi

Motetten:

Volstaan zal worden met de vermelding van namen van componisten, waarvan motetten etc. gezongen zijn:

- W. Byrd - Th.Tallis - da Palestrina - de Morales - Orlando di Lasso - Josquin des Prez - da Vittoria.
- Mozart - Brahms - Bruckner - Reger - Mendelssohn - Perosi.
- Andriessen - de Klerk - Strategier - Mul - Pirenne - Geelen - Toebosch - Dijker - Bartolucci - Bartelink.

Sedert het Tweede Vaticaanse concilie heeft de landstaal ook een plaats gekregen op het repertoire van het koor; composities van Maurice Pirenne - Jan Valkenstijn - Bernard Bartelink werden in studie genomen en uitgevoerd.

Bijzondere vieringen in de H.Hartkerk.

Naast de opluistering van de Eucharistievieringen op de Zon- en Feesrdagen, werd tevens veel aandacht besteed aan de Kerst- en Paasvieringen, alsmede de Goede Weekplechtigheden. Het koor zong, zoals veelal gebruikelijk was, vanaf de "koorzolder". Dat was geen ideale situatie. Het positief (derde manuaal van het orgel) belemmerde het uitzicht naar het altaar. Het bijna dagelijks beklimmen van de koortrap met de jongens was geen sinecure. Ten tijde van Pastoor P. van Mulukom kwam daaraan in 1976 een einde. Door een grondige wijziging en uitbreiding van het priesterkoor kwam voor het koor een mooie ruimte beschikbaar, hetgeen voor de betrokkenheid van het koor bij de liturgie als belangrijk werd ervaren, en acustisch was dit een vooruitgang. Deze uitbreiding kwam tot stand bij gelegenheid van het 75 jaar bestaan van de H.Hartparochie.

Het kerkbestuur was in staat voor de begeleiding van het koor een orgelpositief aan te schaffen. De orgelmaker L.Verschueren uit Heijthuisen leverde een fraai instrument. Dat kreeg een plaats in het ruime priesterkoor en past geheel bij het kerkinterieur.

Sedert 1977 werd het koor bij de uitvoeringen van Missen van Charpentier - Haydn en Mozart begeleid door een strijkersensemble, gevormd door veelal (oud)-leerlingen van de streekmuziekschool; de volgende instrumentalisten hebben regelmatig medewerking verleend: Aimee Broeders, viool - Sonja van Beek, viool - Tessa Severijns, viool - Laurens Felix, viool - Joris Roelofs, viool, Harald van de Laar, viool - Bea Schoenmakers, cello - Camiel severijns, cello - Jeroen Felix, hobo.

- In 1968 werd het 25 jaar bestaan van het H.Hartkoor gevierd. De Bisschop van Den Bosch Mgr.Drs.J.Bluysen ging voor tijdens de eucharistieviering.
- De Kerstnacht mis in 1971 werd door de K.R.O.radio rechtstreeks uitgezonden. Ook toen ging Mgr.J.Bluysen voor.
- In 1972 werd een eucharistieviering via de televisie uitgezonden vanuit DeH.Hartkerk.
- In 1973 werd het 12 $\frac{1}{2}$ jarig jubileum van de Katholieke Bijbelstichting te Bostel gevierd. Kardinaal Alfrink was aanwezig en ging voor in de eucharistie.
- In 1977 werd de Kerstnacht mis rechtstreeks uitgezonden door de K.R.O.-televisie.

E. KATHOLIEKE RADIO OMROEP.

Nadat het koor in 1951 door Prof. Floris van der Putt voor een radiouitzending positief was gekeurd, heeft de K.R.O. jaarlijks ca. 3 maal de Hoogmis vanuit de H. Hartkerk uitgezonden, waarvan vele uitzendingen ook voor de wereldomroep, Vastgesteld mag worden, dat dit gedurende een periode van dertig jaren is geschied. Door het koor werd dit als belangrijk ervaren, omdat aan de medewerking van radio-uitzendingen veel aandacht besteed werd, om zodoende een optimaal resultaat te verkrijgen. Het is ook voorgekomen, dat door de K.R.O. enkele dagen voor een bepaalde Zondag een verzoek gedaan werd de Hoogmis uit te zenden vanuit de H. Hartkerk omdat door omstandigheden een reeds geplande uitzending vanuit een andere kerk plotseling niet mogelijk was.

Naast deze uitzendingen zijn talrijke opnamen gemaakt van nieuwe op het repertoire geplaatste missen en/of motetten. Deze opnamen waren bestemd voor de rubriek; "Zingende kerk".

De K.R.O. heeft in de serie; "K.R.O. Klassiek" ook gramfoonplaten uitgebracht. Het H. Hartkoor werd in 1974 door Frans van Rossum, Hoofd ernstige muziek KRO, gevraagd de Missa: "Secunda pontificalis" van Lorenzo Perosi op plaat uit te brengen. De opname hiervoor werd gemaakt in de kerk van de Abdij van Berne te Heeswijk. Voor deze plaat bleek veel belangstelling te bestaan.

In 1979 werd de plaat: "Adoro te" (plechtige lofgezangen) uitgebracht, eveneens in de serie "K.R.O. klassiek". Wederom was de kerk van de Abdij te Heeswijk voor deze opname beschikbaar gesteld. De opname voor deze platen namen een volle dag in beslag t.w. van 's morgens 9.30 u. tot 's avonds 22.00 uur. Voor de plaat "Adoro te" werd in overleg met de K.R.O. motetten gekozen van Bruckner - Jaeggi - Bartolucci - Brahms en Reger. De orgelbegeleiding was steeds in handen van Thed v.d. Aker.

In 1978 verleende het H. Hartkoor medewerking aan de tot standkoming van de plaat "Cantatorium". Deze plaat werd eveneens een produktie van de K.R.O. Het betrof hier een serie tussenzangen in de eigen landstaal, gecomponeerd in opdracht van de Nederl. St. Gregoriusvereniging. De opname vond plaats op 10 April 1978 in de kerk van de Abdij te Heeswijk. De koren van de kathedralen te Utrecht en Haarlem verleenden ook medewerking aan het uitbrengen van deze plaat.

Het H. Hartkoor heeft de samenwerking met K.R.O. steeds positief ervaren en is dank verschuldigd aan de technici en medewerkers, met name de heren: Eelco Westerbaan en Kees van Mechelen.

F. Aktiviteiten naar buiten.

Het H.Hartkoor heeft gedurende vele jaren eucharistievieringen opgeluisterd buiten de H.Hartkerk en concerten gegeven in binnen- en buitenland.

Het optreden buiten de eigen kerk is voor het koor belangrijk geweest.

Voor de instandhouding van het geheel zijn deze activiteiten van grote waarde geweest; ook wel noodzakelijk, omdat:

- het gevaar kan bestaan, dat het wekelijks opluisteren van de eucharistieviering, zeker voor de jongens, een sleur kan worden,
- daardoor regelmatig het repertoire vernieuwd wordt, hetgeen veelal bruikbaar is voor de liturgievieringen,
- het koor daardoor aangespoord werd zich voor 100% in te zetten.

Hieronder volgt een overzicht van een aantal activiteiten:

- 1964 Kerstconcert in de Ned. Hervormde kerk te Den Bosch.
- 1965 Kerstconcert in Canisiuskerk te Nijmegen m.m.v. Maurice Pirenne.orgel.
- 1967 Concert in de Kathedraal te Utrecht bij ^{geheid} gelegenheid van het 75 jarig jubileum van de Kon.Ned. Toonkunstenaarsvereniging.
- 1969 Hoogmis in de "Papegaai" te Amsterdam. Uitgevoerd werd de Missa: "Papae Marcelli" van Palestrina.
- 1969 Concert in de Hervormde kerk te Soest in samenwerking met de Utrechtse Domcantorij onder leiding van Maarten Kooy.
- 1970 Televisie uitzending vanuit de Petruskerk te Boxtel door de IKON in de rubriek: "Zingend geloven"
- 1970 Concert in de Grote kerk te Breda m.m.v. Louis Toebosch,orgel.
- 1970 Medewerking aan de uitvoering van de orgelmis van J.S.Bach in de Petruskerk te Boxtel. Organist Maurice Pirenne; organisatie Stichting Kerkconcerten Boxtel.
- 1970 Kerstconcert in de kerk van de Abdij van Berne te Heeswijk.
- 1971 Radio-opname N.C.R.V. in de Abdij te Heeswijk van de uitvoering van: "Recordare" van Kurt Weill door het N.C.R.V. vocaal ensemble o.l.v. Marinus Voorberg met medewerking van het jongenskoor Cantasona.

- 1971 Wereidpremière van : "Recordare" van Kurt Weill in de Pieterskerk te Utrecht in het kader van het Holland Festival. Uitgevoerd door het N.C.R.V. vokaal ensemble o.l.v. Marinus Voorberg m.m.v. Cantasona. Dit concert werd rechtstreeks door de N.C.R.V. radio uitgezonden.
- 1971 Eucharistieviering in de kerk van de Abdij te Heeswijk. Uitgevoerd werd de mis : "papae Marcelli" van Palestrina.
- 1972 Opnamen van een kerstplaat door Eurosound B.V. in de Abdij te Heeswijk.
- 1973 Onze organist Thed v.d.Aker werd winnaar van het Zuidnederlands orgelconcours op het Smitsorgel van de Petruskerk te Boxtel.
- 1974 Eerste Vriendenconcert voor de vriendenkring van het H.Hartkoor.
- 1975 Eucharistieviering in de ST.Jan te Den Bosch. Uitgevoerd werd de dubbelkorige mis van Hassler.
1975. Op uitnodiging van het Brabants orkest werkte het jongenskoor Cantasona tesamen met het Philips Philharmonisch koor en het Brabants orkest o.l.v. Hein Jordans mee aan de uitvoering van de derde symfonie van Gustav Mahler. De concerten vonden plaats op:
--15 Mei	in het Casino	te Den Bosch
--16 Mei	in de Stadsschouwburg	te Tilburg
--17 Mei	in het POC	te Eindhoven
--20 Mei	in het Turfschip	te Breda
--21 Mei	in de Vereniging	te Nijmegen
--22 Mei	in de Basiliek	te Tongeren (België)
- 1976 Concert in de Servatiuskerk te Schijndel m.m.v. Bernard Bartelink ,orgel, organist van de Kathedraal te Haarlem.
- 1977 Concert in de Petruskerk te Boxtel m.m.v. Maurice Pirenne,orgel, onder auspiciën van de Stichting Kerkconcerten Boxtel.
- 1978 Door Cantasona werd een uitvoering gegeven van het Stabat Mater van Pergolesi, begeleid door het Brabants kamerorkest. Dit concert vond plaats in de H.Hartkerk bij gelegenheid van de opening van het vierde Zuidnederlands orgelconcours te Boxtel.
- 1978 Concert in de Hervormde kerk te Den Bosch bij gelegenheid van het 75 jaar bestaan van de Ned.St.Gregorius vereniging. Cantate 39 " Bricht dem hungrigen dein Brot" van Bach werd met begeleiding van het Radio kamerorkest uitgevoerd. De K.R.O. maakte opnamen van dit concert.

1978 Concert in de "Gürzenich" zaal te Keulen bij gelegenheid van de herdenking dat 75 jaar de encycliek: "Motu proprio" werd uitgevaardigd.
Het koor was uitgenodigd door de C.I.M.S. (Consociationis Internationalis Musicae Sacrae)

1979 Concert in de St.Jan te Den Bosch m.m.v. de organist Thed v.d. Aker.

1980 Concert in de Petruskerk te Oirschot m.m.v. de organist Thed v.d.Aker.

1983 40 jaar H.Hartkoor.

In dit jubileumjaar vond een réunie plaats van (oud)-leden van het koor, in het kader van het 40 jarig bestaan. 150 leden hadden gehoor gegeven aan de oproep om deel te nemen aan een gezamenlijk te geven concert, waarbij composities van Hassler - Palestrina - Diepenbrock uitgevoerd werden. De(oud)-leden, afkomstig uit het gehele land, waren bereid gevonden, op 2 Zaterdag,voorafgaande aan het concert, naar Bortel te komen voor gezamenlijke repetities.

1984 Cantasona verleende medewerking aan de première van : "Shirat Hadorot" van Avitsur. Dit werk werd uitgevoerd door het Radio Philharmonisch orkest o.l.v. David Porcelijn - de bariton Liewe Visser en Cantasona.
De opname vond plaats in de A.V.R.O. studio te Hilversum en werd op een later tijdstip uitgezonden.

1985. Het Toonkunstkoor te Nijmegen gaf een uitvoering van de Mattheuspassion van Bach in de "Vereniging" o.l.v. Toon Vermeulen. Cantasona zong daarbij de cantus firmuspartij.

1986 Door 8 Brabantse koren werden, na intensieve voorbereidingen, in 4 grote steden een uitvoering gegeven van het 40 stemmige motet: "Spem in alium" van Thomas Tallis, t.w. :

5	Oktober	in de Grote kerk te	Breda
26	Oktober	in de St.Jan te	Den Bosch
15	November	in de Jacobskerk te	Antwerpen
16	November	in de Stadskerk te	Eindhoven.

De BRT en de KRO maakten radio-opnamen.

De volgende koren hebben aan dit project meegewerkt:

Brabants kamerkoor	Den Bosch	o.l.v. Reinier Wakelkamp
Capella sine nomine	Breda	o.l.v. Daan Manneke
'sHertogenbosch vocaal ensemble	Den Bosch	o.l.v. Thieu Lax
Oosterhouts kamerkoor	Oosterhout	o.l.v. Hub. Bartz
Pratum musicum	Antwerpen	o.l.v. Marcel Ossia
Cantabile	Den Bosch	o.l.v. Jac. v.d. Dool
Sacramentskoor	Breda	o.l.v. Walther Cantrijn
H.Hartkoor	Boxtel	o.l.v. Joop Felix

1987 Cantasona zong de cantus firmuspartij tijdens een uitvoering van Bach's Mattheuspassion door het Philips Pflarmonisch koor en het Brabants orkest in de grote St.Maartenskerk te Zalt-Bommel.

1989 Opluistering van een eucharistieviering te Volendam bij gelegenheid van het 100 jarig jubileum van de Vincentiuskerk, aldaar.
Voorganger was Mgr. Ph. Bär, bisschop van Rotterdam.

1989 Opluistering van een eucharistieviering in de St.Jan te Den Bosch bij gelegenheid van de jaarlijkse kontakgroepdag van de K.R.O.
Voorganger was Mgr. Ph. Bär, bisschop van Rotterdam, en media- bisschop.

1989 Opluistering van een eucharistieviering in de St.Jan te Den Bosch bij gelegenheid van het 75 jaar bestaan van een R.K.Onderwijsorganisatie.
Voorganger was Mgr. Nienhaus, hulp-bisschop van Utrecht.

1990 Tijdens een driedaags congres van de Internationale Vereniging: "Pueri Cantores" te Maastricht was het H.Hartkoor uitgenodigd tijdens een galaconcert op te treden in de grote zaal van het MECC, almede een eucharistieviering op te luisteren in de gerestaureerde Servatiusbasiliek te Maastricht.
Op de derde dag mocht het koor met 8000 zangers uit de gehele wereld de eucharistieviering in het Mecc verzorgen.

1990 Bij gelegenheid van het afscheid van de huidige dirigent heeft het koor een driedaagse reis (19 - 20 - 21 Oktober) gemaakt naar Parijs. Op Zaterdagavond luisterde het koor een eucharistieviering op in de Notre Dame, aldaar.

Wat er zoal kan voorkomen.....

Gedurende deze 30 jarige periode hebben zich aardige, maar ook soms vreemde situaties voorgedaan, zoals:

Knetterende kaars

Tijdens de plaatopname van de mis: "Secunda pontificalis" van Perosi was in de nagalm van de Gloria het knetteren van een kaars in de Abdijkerk te Heeswijk te horen. De sacristie was ingericht als opname- en regelkamer voor de technici van Eurosound BV. Vandaar klonk direkt: Jammer, maar dit moet opnieuw. Om motivatie, vooral bij de jongens, te behouden, moet er wel wat gebeuren.

Collecteschaal.

Tijdens een radiouitzending is het voorgekomen, dat precies tijdens één tel rust in een door het koor gezongen motet, een collecteschaal viel. Het gevolg was, dat een aantal jongens daardoor afgeleid werden, maar het koor moest doorzingen en dat lukte ook nog.

Autoloze Zondag.

In ^{November} ~~Maart~~ 1973 werd het 12 $\frac{1}{2}$ jarig jubileum van de Katholieke Bijbelstichting te Boxtel gevierd. Kardinaal B. Alfrink kwam daarvoor naar Boxtel per auto om in een Eucharistieviering in de H. Hartkerk voor te gaan. 8 Maart was uitgeroepen tot een "autoloze Zondag". Zonder vergunning mocht niemand gebruik van een auto maken. In de omgeving van Den Bosch kreeg kardinaal Alfrink een proces-verbaal, omdat hij niet in het bezit van een vergunning was. Toen de kardinaal in Boxtel aankwam, arriveerde gelijktijdig ook de nuntius uit Den Haag, Mrg. Felici. Hij had geen proces-verbaal gehad, omdat hij vanwege zijn functie deel uitmaakte van het Corps diplomatique.

Derde symfonie van Mahler.

In 1975 werkte het jongenskoor Cantasona, tezamen met Philips koor en het Brabants orkest mee aan een uitvoering van de derde symfonie van Mahler. De toenmalige dirigent van H.B.O. Hein Jordans kwam naar Boxtel om een repetitie te geven. Het werk was reeds voorbereid en ook de komst van de heer Jordans. Op gegeven moment stapte de heer Jordans de kerk binnen - stond vóór de jongens en prompt komt er een jongen naar mij toe en vraagt: Is dat nou Hein Jordans? Als antwoord kreeg hij: Ja. jongen, daar zal je het mee moeten doen .....

Ik moet hier ook altijd zingen.....

Het kon voorkomen, dat een jongen op een bepaalde Zondag niet goed gehumeurd was. Op gegeven moment werd dit nog al hinderlijk en die jongen werd door de dirigent even achter het altaar geplaatst. Na de hoogmis vroeg ik hem: Waarom doe je dit nu toch? Antwoord: "Ik moet hier ook altijd zingen".....

Holland Festival.

De medewerking van Cantasona aan de uitvoering van het "Recordare" van Kurt Weill in 1971 in het kader van het Holland Festival is een hachelijke onderneming geweest. 2 Juli was de voorlaatste dag (Vrijdag) van de jaarlijkse kampweek in de bossen van Luyksgestel. Tijdens deze kampweek werden nog enkele repetities gegeven in een kerk te Bergeijk. De jongens waren gedurende die week verplicht zich rustig te houden en zeker niet te luidruchtig te zijn. Enkele jongens moesten vóór het slapen gaan in de tent een natte doek om de keel doen. Vrijdags naar huis om het unuform aan te doen; vervolgens snel naar Utrecht voor een microfoonrepetitie en 's avonds het concert. Dat deze kampweek toch nog geslaagd is, is een compliment aan de kampleiding op zijn plaats.

P.S.V. - AJAX.

Tijdens het afscheidsconcert op Zondag 9 December 1990 speelde de organist Thed v.d.Aker een parafrase over het "Te Deum" van J.Langlais. Het koor zat rustig te luisteren naar het orgelspel. Op die middag was er ook een belangrijke voetbalwedstrijd n.l. P.S.V. - AJAX.

Het was gebruikelijk, dat een jongen, die iets wilde vragen, met zijn vinger naar mij wees. Ik liep rustig naar hem toe en vroeg mij: Mijnheer, hoe zou de stand zijn bij P.S.V. - AJAX? Die jongen was een echte PSV-fan en hij wist, dat ik een AJAX-fan ben.

Ik zei tegen hem: Het is "God dank" 1 - 2 in voordeel van AJAX dus.

En nu maar weer verder luisteren naar het Te Deum.

AFSCHEID 9 DECEMBER 1990

Na een dertigjarig dienstverband heeft Joop Felix op Zondag 9 December afscheid genomen van het Boxtelse H.Hartkoor. Ter gelegenheid daarvan werd een afscheidsconcert gegeven met motetten uit alle stijlperioden.

Tijdens de daarna gehouden drukbezochte receptie was de Katholieke Dirigenten en organisten vereniging vertegenwoordigd door de voorzitter Kees Bornewasser.

Namens de Gregoriusvereniging bood Maurice Pirenne de hoogste onderscheiding van de NSGV, de bronzen plaquette aan. In 1985 was Joop Felix al benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau en in 1986 tot Ridder in de Orde van Sint Silvester. Bij dit afscheid werd ook een Liber Amicorum aangeboden, waarvoor bijdragen binnenkwamen van o.m. Bisschop Ph.Bär, bisschop van Rotterdam, emeritus Bisschop Mgr.Drs.J.Bluysen van Den Bosch, Burgemeester Mr.Dr.A.Rombouts, de Abt van de Abdij van Heeswijk, K.R.O.-voorzitter Mr.B.Schmitz, Albert de Klerk, Louis Toebosch, Bernard Bartelink, Maurice Pirenne, em.pastoor P.v.Mulukom en pastoor J.de Jong.

("Uit het mededelingenblad
 ===== van de K.D.O.V. April 1991 nr.1)

G. EPILOOG.

De jaren 1960 - 1990 zijn boeiende ,maar ook soms woelige jaren geweest op het terrein van de Kerkmuziek, zoals de : "Vernieuwing van de liturgie", waarbij de kerkmuziek een belangrijke rol heeft gespeeld. De invoering van de landstaal moest een kans krijgen.

Deze vernieuwingen, een gevolg van het Tweede Vatikaans concilie, brachten voor vele koren ook problemen mee. Het heeft ook zeker nooit betekend, dat het onvergankelijke gregoriaans en de klassieke polyfonie opgeofferd moesten worden.

Vele koren hebben deze kunst zinvol weten te verbinden met een verantwoorde landsliturgie. Het is een belangrijke bijdrage van het H.Hartkoor geweest om:

het "goede" te bewaken en te bewaren en het "nieuwe" niet te schuwen.

DE PERIODE 1991 - .....

In 1991 heeft Wil Barten, dirigent van de Boxtelse Cantorij de leiding overgenomen van het H.Hartkoor. In de beginjaren van 1960 heeft Wil Barten deel uitgemaakt als lid van het jongenskoor "Cantasona".

Na zijn middelbare schooltijd heeft hij schoolmuziek en koordirectie gestudeerd aan het Brabants conservatorium te Tilburg. Als leraar schoolmuziek is hij werkzaam aan het Peellandcollege te Deurne en is tevens docent aan het Brabants conservatorium.

Moge ook ieder het H.Hartkoor een warm hart blijven toedragen, zodat het koor een waardige bijdrage kan blijven leveren aan de muzikale opluistering van de liturgie in de Boxtelse H.Hartkerk en daarbuiten.

Joop Felix.

1992